

PROGRAM ŠKOLNÍ PREVENCE

Školní rok 2023 –2024

1. Úvod

Sociálně patologické jevy jsou v dnešní době celospolečenským problémem. Je tedy nezbytné, aby se naše škola podílela na prevenci těchto jevů, zejména pak v oblasti šikany a zneužívání návykových látek. Tuto prevenci je třeba realizovat po celou dobu školní docházky a je nutné umožnit studentům přístup k náležitým informacím a naučit je těmto jevům čelit.

2. Charakteristika školy

Gymnázium v Turnově je státní škola. Zřizovatelem je Liberecký kraj. Právní forma je příspěvková organizace. Gymnázium je koncipováno jako všeobecně vzdělávací škola, připravuje studenty pro všechny typy vysokých škol. Funguje zde čtyřleté a osmileté studium, celkový počet tříd je 12. Součástí areálu školy je tělocvična, plavecký bazén a moderní hřiště.

3. Cíl programu

Minimální preventivní program navazuje na preventivní program z minulého školního roku. Hlavním cílem prevence je pozitivní působení na třídní kolektivy i na jednotlivce. Je třeba vést studenty k sebevědomí, dovednosti řešit své problémy samostatně bez návykových látek, ke správnému sebehodnocení, stanovení reálných cílů v životě, ke zvládnutí stresových situací, k dovednosti týmové práce, schopnosti vystupovat jako harmonicky rozvinutá osobnost s pozitivním sociálním chováním. Při realizaci programu je nezbytné propojení aktivit z oblasti specifické a nespecifické primární prevence.

4. Cílové skupiny programu

Cílovými skupinami programu jsou všichni žáci školy, pedagogové a rodiče. Důležitá je spolupráce a vzájemná informovanost mezi pedagogy navzájem a pedagogy a rodiči, případně spolupráce s kompetentními institucemi.

5. Východiska pro přípravu školního programu prevence

Některé důležité dokumenty pro přípravu školního programu prevence:

- Protidrogová strategie EU na období 2005-2012, vydal Úřad vlády ČR, 2005
- Jak ve škole vytvořit zdravější prostředí (příručka o efektivní školní drogové prevenci), vydal Úřad vlády ČR, 2005

- Metodický pokyn MŠMT 20 006/2007 – 51 k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- Metodický pokyn ministra školství , mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28275/2000-22
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008
- Zákon o sociálně právní ochraně dětí a mládeže 359/99 Sb.
- Zákon 561/2004 Sb.(Školský zákon), §21, §22, §30,§116
- Vyhláška 72/2005 Sb. (o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních), příloha 3: Standardní činnosti školního metodika prevence
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování č. j. 21149/2016

6. Realizace programu

6.1. Výchovné působení v rámci výuky

Všichni pedagogové se podílejí na plnění preventivního programu a mají podle předmětů a ročníků zařazená témata primární prevence ve svých tematických plánech. V rámci výuky jednotlivých předmětů získávají studenti aktuální informace o sociálně patologických jevech za využití odborné literatury a výpočetní techniky. Prvky prevence se uplatňují dle možností ve všech předmětech, zejména však v následujících:

<p>Občanská výchova, základy společenských věd</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vliv závislostí na osobnost člověka - techniky odmítání nabízené drogy - nácvik obrany proti šikaně a násilí - výchova k sociální snášenlivosti a dodržování etických norem - výchova ke zdravému životnímu stylu - techniky zvládání krizových situací různého charakteru - kriminalita a delikvence - trestně právní dopad výroby, distribuce a přechovávání návykových látek - xenofobie, rasismus a jiné podoby intolerance
--	---

	- výchova ke zdravému životnímu stylu – stravovací návyky, prevence anorexie a bulimie
--	--

	- přehled o účincích návykových látek na organismus - sexuální výchova – výchova k odpovědnému chování, informace o antikoncepci, prevence sexuálně přenosných nemocí - aktivní sociální učení – asertivita, sebeovládání, komunikativní dovednosti - vnitřní řád školy - testy, dotazníky, ankety
Chemie	- bezpečnost a ochrana zdraví – práce s jedy, organickými rozpouštědly - alkohol - alkaloidy – zneužívání návykových látek, léky, nikotin
Biologie	- vliv návykových látek na vývoj jedince - výživa, stravovací návyky, sestavování jídelníčku, poruchy příjmu potravy - nácvik prvků první pomoci - zdravý životní styl – odpovědnost vůči životnímu prostředí - botanika – mákovité, lilkovité, konopí seté
Tělesná výchova	- výchova ke zdravému životnímu stylu, zvyšování odolnosti proti zátěžím, posilování, anabolika, relaxace, regenerace po zátěži
Zeměpis	- vegetační pásma, hlavní oblasti produkce drog
Český jazyk a literatura	- beatníci, surrealismus, česká literatura 70. Let, Radek John
Cizí jazyky	- slovní zásoba, tisk, internet

6.2. Specifická primární prevence

1. Preventivní programy:

prima – Klima třídy – Maják o.p.s.

sekunda – Návykové látky – Maják o.p.s

tercie – Sranda nebo ubližování – Maják o.p.s.

kvarta – Co už není sexy – Advaita,z.ú

1. C, kvinta – Kyberšikana –Ing. M. Pavelka Krajské státní zastupitelství Lbc

2. C, sexta – Drogy a my – Advaita, z.ú

2. Celodenní akce (**návrh-realizace dle situace**) : Preventivní den – hasiči, policie, vojáci
3. Zapojování se do charitativních akcí : Srdíčkový den, Květinový den, Bílá pastelka, Pozvedněte slabé, Světluška
4. Harmonizační pobyty – 1. ročník , prima, kvinta
Všichni studenti primy, kvinty a 1. ročníku se společně s třídními učiteli účastní pobytu na školní chatě v Pasekách nad Jizerou. Je zaměřen na posílení vzájemných vztahů a sebedůvěry, etické principy, sociální chování.
5. Nástěnka pro primární prevenci
6. Třídnické hodiny s tematikou sociálně patologických jevů

6.3. Nespecifická primární prevence

Nedílnou součástí minimálního preventivního programu jsou aktivity v oblasti nespecifické prevence (realizace dle situace):

1. Účast studentů na sportovních turnajích – Středoškolský pohár, Pohár starosty
2. Možnost využití posilovny, školního hřiště mimo vyučování a ve dnech prázdnin
3. Zimní a letní sportovní den
4. Možnost využití studovny, školní knihovny, internetu mimo vyučování
5. Účast studentů na soutěžích a olympiádách z různých předmětů
6. Finanční podpora mimoškolních aktivit studentů prostřednictvím NFGT
7. Besedy s jinou tematikou než sociálně patologické jevy
8. Tematické exkurze
9. Zahraniční zájezdy
10. Klub mladého diváka pro nižší i vyšší gymnázium

6.4. Vzdělávání pedagogů

Metodik prevence se pravidelně zúčastňuje okresních setkání metodiků prevence. Sleduje nabídku seminářů v této oblasti a účastní se jich. Studuje odbornou literaturu. Ostatní pedagogy průběžně informuje o novinkách v této oblasti(aktuálně nebo při pedagogických radách), o postupu v případě výskytu šikany, podezření z užití drogy...Je posilována spolupráce v pedagogickém sboru a účast jednotlivců na plnění preventivního programu školy, hlavní důraz je kladen na práci třídního učitele. Pedagogové mají k dispozici odbornou literaturu, případně odkazy na webové stránky.

6.5. Spolupráce s rodiči

Rodičům je zajišťován informační servis především prostřednictvím internetových stránek školy, kde najdou komplexní nabídku informací o škole, školním poradenském pracovišti, přehled o konzultačních hodinách, emailové adresy pedagogů. Dále mohou využít nástěnku ve škole, úzce spolupracovat s metodikem prevence, který jim může nabídnout odkazy na příslušné instituce, webové stránky, vhodnou literaturu. Dle zájmu rodičů uspořádáme besedy o problematice sociálně patologických jevů. Samozřejmostí je pravidelné informování rodičů o aktuálních problémech s chováním žáků telefonicky nebo písemně.

6.6. Personální zajištění programu

Školní metodik prevence: Mgr. Andrea Bucková

Konzultační hodiny : **pondělí 10:00 – 10:45 (po dohodě možnost jiného termínu)**

Školní metodik prevence úzce spolupracuje s ředitelem školy, školním psychologem, výchovným poradcem, ostatními pedagogy, v případě potřeby s rodiči a následujícími institucemi: PPP Semily, Policie ČR, Městská policie, Městský úřad Turnov – Odbor sociálních věcí, SVP Čáp, okresní metodik prevence Semily, REP Turnov a dalšími institucemi a organizacemi v návaznosti na plnění minimálního preventivního programu.

Úlohou školního metodika prevence je zajistit plnění minimálního preventivního programu, koordinovat řešení negativních jevů ve škole, zajistit odborné přednášky pro žáky, pedagogy, event. rodiče, aktualizovat nástěnku s problematikou sociálně patologických jevů, v případě výskytu sociálně patologického jevu zdokumentovat pohovory s žáky a rodiči, případně kontaktovat příslušné instituce. Nedílnou součástí práce metodika je rovněž monitorovat efektivitu preventivních aktivit a na základě daného zjištění korigovat jejich průběh, v případě potřeby provádět cílenou prevenci.

6.7. Způsob hodnocení efektivity MPP

Hodnocení programu proběhne na konci školního roku, event. bezprostředně po jednotlivých akcích. Cílem je zjištění efektivity preventivních aktivit a porovnáním s výsledky předcházejících šetření lze mapovat situaci na škole a případné změny ve výskytu sociálně patologických jevů.

6.8. Důležitá telefonní čísla a www.stránky

Budou vyvěšena na nástěnce a na www. stránkách školy.

www.linkabezpeci.cz tel. **116 111**

www.drogovaporadna.cz – Občanské sdružení SANANIM

www.rodicovskalinka.cz tel. **606 021 021**

www.minimalizacesikany.cz tel. **116 000**